

Gezonde groei

JAARVERSLAG 2024-2025

Gezonde groei

JAARVERSLAG 2024-2025

3

Spinnen

Spinnen zijn achtpotige dieren die we overal tegenkomen. Ze zijn vaak klein, maar sommige zijn heel groot. Ze hebben een lichaam met twee delen: een kopborst en een buik. Ze hebben ook twee paar ogen en twee paar speekselklieren.

Spinneweb

Spinnen maken webben om hun prooi te vangen. Ze gebruiken speeksel om de draden van het web te maken. Het web is vaak in de vorm van een wiel of een spiraal.

Spinneweb

Spinnen maken webben om hun prooi te vangen. Ze gebruiken speeksel om de draden van het web te maken. Het web is vaak in de vorm van een wiel of een spiraal.

Spinneweb

Spinnen maken webben om hun prooi te vangen. Ze gebruiken speeksel om de draden van het web te maken. Het web is vaak in de vorm van een wiel of een spiraal.

BOEK

voor kinderen

overlevingstechnieken
spoorzoeken - dieren spotten
de natuur ontdekken

DELTA

Spinnen

Een groot web in de tuin? En dan een dikke spin erin staan, het is niet je reus bovenop durft te staan? Niet in tuinen, ook in de natuur. Ze zijn web of lussen.

Spinnen

Spinnen zijn achtpotige dieren die we overal tegenkomen. Ze zijn vaak klein, maar sommige zijn heel groot. Ze hebben een lichaam met twee delen: een kopborst en een buik. Ze hebben ook twee paar ogen en twee paar speekselklieren.

Spinneweb

Spinnen maken webben om hun prooi te vangen. Ze gebruiken speeksel om de draden van het web te maken. Het web is vaak in de vorm van een wiel of een spiraal.

Spinneweb

Spinnen maken webben om hun prooi te vangen. Ze gebruiken speeksel om de draden van het web te maken. Het web is vaak in de vorm van een wiel of een spiraal.

Spinneweb

Spinnen maken webben om hun prooi te vangen. Ze gebruiken speeksel om de draden van het web te maken. Het web is vaak in de vorm van een wiel of een spiraal.

Gezonde groei

‘Voor Rotterdam Vakmanstad is het belangrijk om de organisatie nog verder te professionaliseren en samenwerkingen aan te gaan met scholen, overheid, bedrijfsleven, maatschappelijke organisaties en fondsen’, schreef ik in het jaarverslag 2023/2024.

We zijn nu een jaar verder. Samen met en vooral dankzij al mijn collega’s, kan ik met gepaste trots zeggen dat we onze gestelde doelen hebben gerealiseerd.

Ons programma Doen-denken is opgeschaald naar 21 basisscholen. Samen met deze scholen geven wij invulling aan onze belangrijkste missie: leerlingen fysiek evenwichtig, sociaal weerbaar en mentaal veerkrachtig maken.

Door deze geweldige opschaling naar zo’n 14.000 verzorgde lessen in het afgelopen jaar maken wij het mogelijk om in de toekomst onze activiteiten voort te zetten. Dit, zonder financiële steun van Stichting De Verre Bergen. We zijn De Verre Bergen dan ook zeer erkentelijk voor hun vertrouwen in de afgelopen jaren en zij blijven ook in de toekomst als partner betrokken.

Voor de komende drie jaren zijn wij samenwerkingen aangegaan met het Laurensfonds, BDR Thermea Foundation en het VSBfonds. Verder is Vakmanstad coalitiepartner geworden voor het School & Omgeving programma van het Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap. PwC en J.A. Meeder B.V. ondersteunen Vakmanstad in het kader van hun maatschappelijke betrokkenheid en verantwoordelijkheid. Met al deze samenwerkingen is een solide fundament gelegd voor de toekomst. We bouwen graag verder aan onze missie om sociale impact in Rotterdam en daarbuiten mogelijk te maken.

Terugkijkend op het afgelopen jaar ben ik trots op de resultaten. Mede namens ons bestuur, wil ik iedereen bedanken voor de bijdrage aan Vakmanstad.

Veel leesplezier!

Rachid el Ousrouti

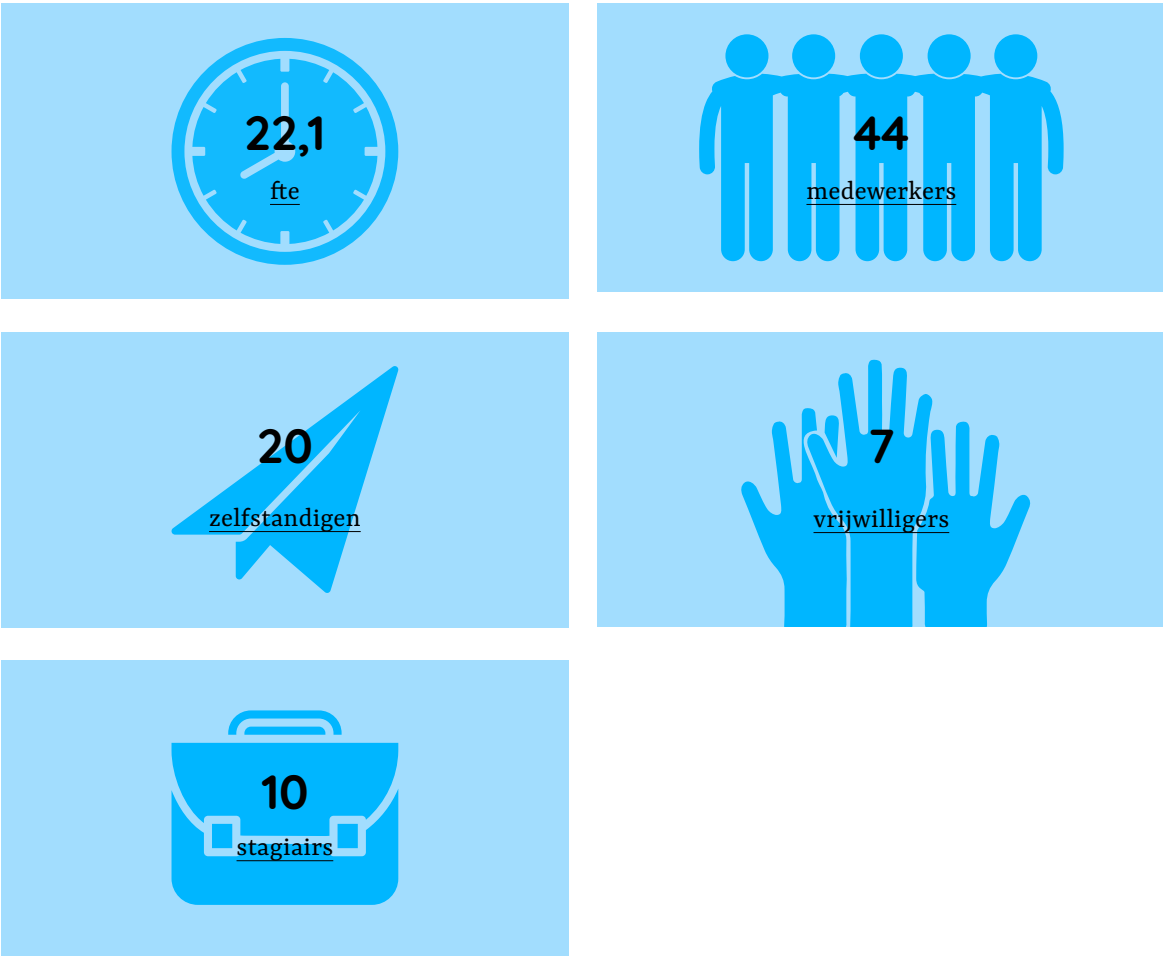
Directeur Rotterdam Vakmanstad

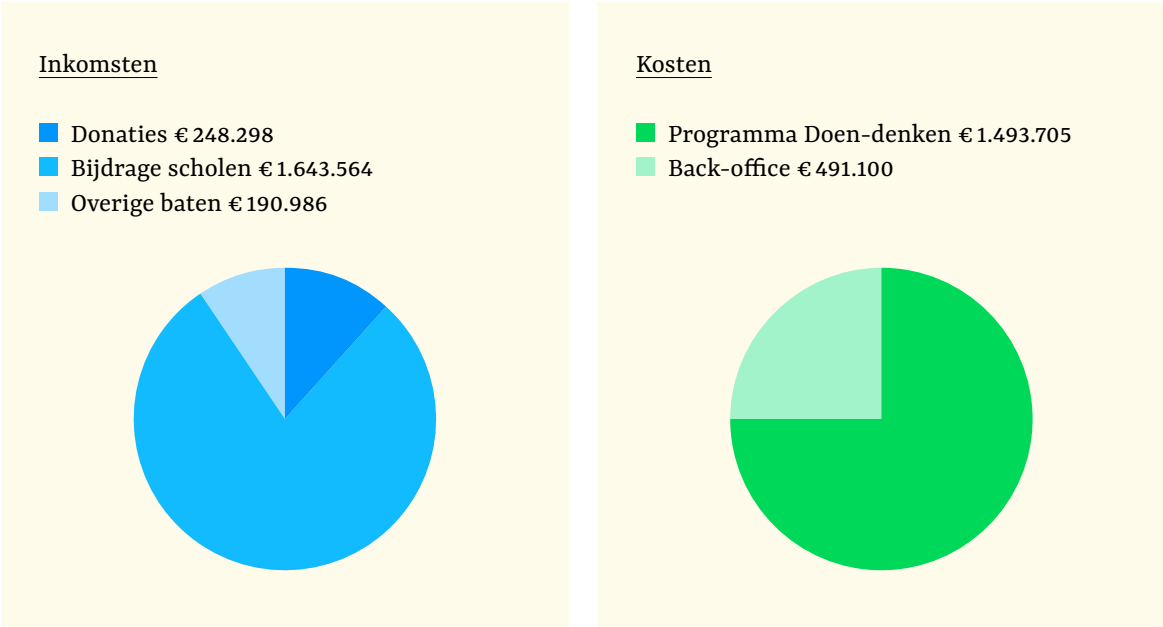
Inhoudsopgave

Feiten en cijfers	8
1. Missie, visie en strategie	11
2. Doen-denken	13
2.1 Scholen	13
2.2 Ouderbetrokkenheid	14
“De mens is niet belangrijker dan de natuur”	15
3. Organisatie en ontwikkeling	17
3.1 Duurzaamheid	17
3.2 Samenwerkingspartners	17
Sociale impact vergroten door middel van communicatie	19
3.3 Bestuur	21
3.4 Zelfevaluatie bestuur	21
3.5 Rooster van aftreden	21
3.6 Raad van Advies	21
4. Toekomstbeeld	23
5. Financiën	25
Colofon	38

Personeel & organisatie

Financiën

Doen-denken

1. Missie, visie en strategie

Hoe kijken wij naar de wereld?

Ieder kind verdient een mooie toekomst. Dit geldt ook voor kinderen die in lastigere situaties opgroeien. Vakmanstad wil dat deze kinderen leren om goed voor zichzelf, de ander en de wereld te zorgen. Zo dragen we bij aan een inclusieve samenleving met aandacht voor mens en natuur.

Wat willen wij bereiken?

Wij bereiken dit door educatieve programma's aan te bieden gericht op specifieke vakskills, sociaal-emotionele ontwikkeling, mediawijsheid en ecowijsheid. Op deze manier ontdekken kinderen hun passies en talenten. Hierdoor groeien zij op tot fysiek evenwichtige, sociaal weerbare en mentaal veerkrachtige personen en vergroten zij hun toekomstperspectief.

Onze kernwaarden

We werken elke dag vanuit onze kernwaarden: vertrouwen, zorg en samen.

- *Vertrouwen*
Wat wij beloven, doen we ook. Op ons kun je rekenen. Onze openheid, eerlijkheid en dienstbaarheid, zorgen voor goede contacten met scholen, kinderen en hun ouders.
- *Zorg*
Wij vinden het belangrijk dat iedereen lekker in z'n vel zit. Daarom zorgen wij goed voor onszelf, de ander en de wereld.
- *Samen*
Een duurzame verbinding met onze bevlogen medewerkers, scholen en andere samenwerkingspartners is voor ons essentieel. Op basis van gelijkwaardigheid groeit de betrokkenheid.

Implementatie van onze missie, visie en strategie in 2024-2025

Ook in het schooljaar 2024-2025 gaven we verder vorm aan de uitvoering van onze missie, visie en strategie. We hebben gewerkt aan het eerste strategische doel om de sociale impact van Vakmanstad te vergroten door meer scholen, kinderen en ouders te bereiken met onze programma's. Met het programma Doen-denken hebben wij zo'n 14.000 lessen verzorgd op 21 basisscholen.

Het tweede strategisch doel is om onze sociale impact te vergroten door de kwaliteit van het Doen-denken programma en de interne organisatie nog verder te verbeteren. Er is ingezet op de kwaliteit van vakdocenten en de inbedding van onze leerlijnen en lessen binnen de scholen. Dit door meer aan te sluiten bij de thema's van scholen en door scholen te helpen de aangeboden leerlijnen te implementeren in het reguliere onderwijs.

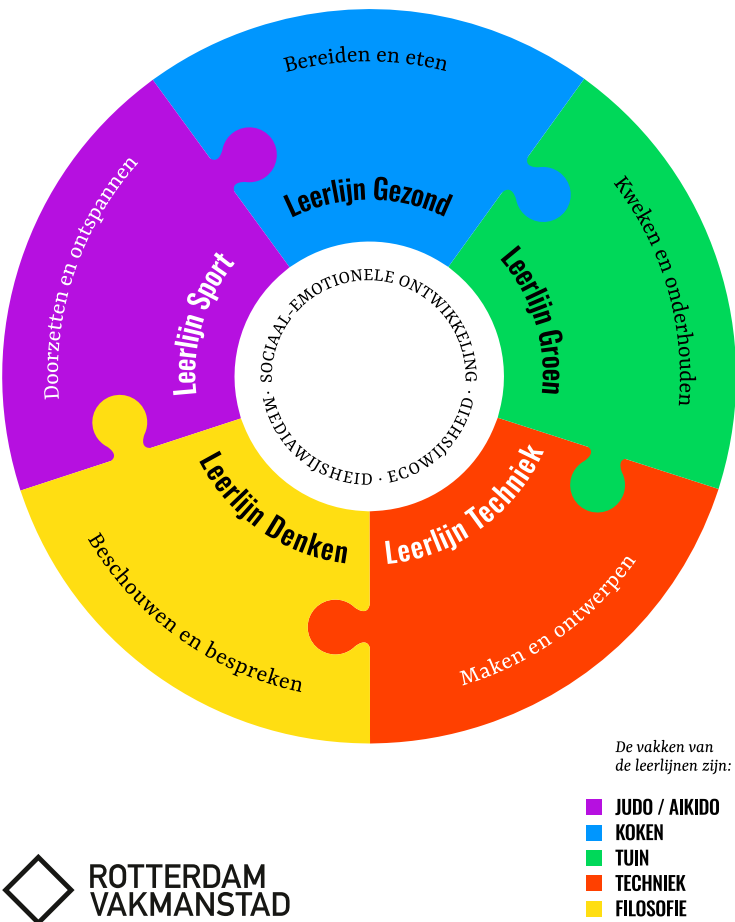
Het derde strategisch doel is om onze sociale impact te vergroten door het inspireren van het onderwijslandschap in Rotterdam en Nederland. In het afgelopen jaar heeft Vakmanstad diverse workshops en lezingen verzorgd. Verder is Vakmanstad coalitiepartner geworden voor het School & Omgeving programma van het Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap. Hiernaast zijn er verdere stappen gezet richting verzelfstandiging van Vakmanstad. De resultaten van onze activiteiten in het afgelopen schooljaar lees je in de volgende hoofdstukken.

2. Doen-denken

Het programma Doen-denken werd in schooljaar 2024-2025 geheel of gedeeltelijk uitgevoerd op eenentwintig scholen (vierentwintig locaties) in Rotterdam. In het volledige programma krijgen kinderen vijf uur per week les uit de vijf leerlijnen: Groen (tuinlessen), Gezond (kooklessen), Denken (filosofie), Techniek en Sport (judo/aikido).

De vijf leerlijnen van het programma Doen-denken zijn gebaseerd op onze ecosociale cirkel. In deze cirkel zijn alledaagse activiteiten vormgegeven in vijf vakken: judo/aikido, koken, tuin, techniek en filosofie. Elk vak heeft zijn eigen doorlopende leerlijn.

Figuur: Ecosociale cirkel.

2.1 Scholen

Ook dit schooljaar hebben we op de Elisabethschool een Zomerschool georganiseerd in de eerste week van de zomervakantie. In april 2025 organiseerde Vakmanstad in samenwerking met de Debatunie een middag waarbij de kinderen van groep 7 en 8 van Sterrenschool de Globetrotter, de Elisabeth- en Jacobusschool met elkaar in debat gingen.

Naast SBO Sonnevank, Laurens Cupertino, Johannes Martinusschool en KC IJsselmonde verzorgden we dit schooljaar lessen op een vijfde school voor speciaal basisonderwijs: SBO de Vlinder. In de loop van het schooljaar 2024-2025 zijn we gestart op de Paus Johannes met de leerlijn Gezond en Denken en op Bergkristal zijn we gestart met filosofielessen in het kader van Kunstpakt.

In schooljaar 2024-2025 zijn we in het kader van Slim Organiseren* gestart op SBO de Vlinder en KC IJsselmonde met de leerlijnen Techniek, Denken, Sport en Groen.

Eind schooljaar 2024-2025 kwamen we overeen dat we in het schooljaar 2025-2026 starten op de OBS de Toermalijn, CBS de Akkers en de RK Maria basisschool. Aan het einde van het schooljaar hebben we afscheid moeten nemen van SBO de Vlinder.

* Slim Organiseren is een verzameling maatregelen die bedoeld is om het lerarentekort terug te dringen met behoud/verbetering van de onderwijskwaliteit.

2.2 Ouderbetrokkenheid

De organisatie van ouderbetrokkenheid gebeurt in toenemende mate via de accounthouders en van daaruit de vakdocenten. Naast de richtlijnen hiervoor in het handboek Ouderbetrokkenheid is er een uitgebreid menu met verschillende conversatiestarters beschikbaar om te bepalen welk product geschikt is om uit te delen.

Dit schooljaar zijn er meer dan 1200 conversatiestarters voor thuis uitgereikt aan kinderen en ouders van de verschillende scholen. Dit gebeurde zowel in de groepen als tijdens informatie avonden voor ouders en ter afsluiting van projectweken. Bij deze avonden en afrondingen zijn ook accounthouders en vakdocenten vanuit Vakmanstad aanwezig om ouders te woord te staan en meer over de lessen te vertellen.

Ook is er geëxperimenteerd met zogenoemde “rapporten” die de kinderen zelf invullen (zie illustratie hieronder). Dit zijn zelfreflectieformulieren die aan het einde van een lesperiode of projectweken worden uitgedeeld met vragen als: wat was leuk en wat niet? Wat heb je ontdekt en geleerd en wat zijn jouw ideeën voor een volgende les? Op deze speelse manier kunnen kinderen op zichzelf reflecteren, ze kunnen thuis laten zien wat ze de afgelopen periode hebben gedaan en ze geven tegelijk feedback aan de juf of meester over de lessen. Door het een rapport te noemen wordt het perspectief van de kinderen belangrijk gemaakt.

ROTTERDAM
VAKMANSTAD

rapport voor de kookles

naam:
groep:

dit vond ik het allerleukst:

dit vond ik echt niet leuk:

dit heb ik aan de juf/meester geleerd:

dit heb ik ontdekt:

mijn idee voor de kookles:

“De mens is niet belangrijker dan de natuur”

Dit is een uitspraak van een leerling van de Elisabethschool tijdens de tweede editie van het Rotterdamse basisscholendebat. Dit vond vandaag plaats op Rotterdams Vakcollege De Hef en is georganiseerd door de DebatUnie en Vakmanstad. Het was een dynamische en leerzame middag waarin de leerlingen van de Sterrenschool de Globetrotter, Elisabeth- en Jacobusschool het verbaal tegen elkaar opnamen. De onderwerpen van debat waren onder andere verplichte dienstplicht en het duurder maken van vervuilende producten. Ter voorbereiding was er tijdens de filosofielessen van Vakmanstad extra aandacht voor het leren van debattechnieken. Na afloop van de debatwedstrijd zien we dan ook een trotse vakdocent Filosofie, Benno. Met hem bespreken we de relatie tussen de filosofielessen en de kunst van het debatteren.

Wat maakt dat deze leerlingen zich vanmiddag als een vis in het water voelden tijdens het debatteren? Bij een debat is het de kunst om de ander te overtuigen. De leerlingen die meedoen aan de debatwedstrijd krijgen al jaren filosofielessen van Vakmanstad en dat is te merken als je ze in actie ziet. Dat maakt mij als vakdocent en vakgroepleider trots. Ik zie dan de vruchten van het harde werk dat de leerlingen en mijn collega’s leveren. Deze leerlingen oefenen namelijk al lang met het verwoorden van wat ze denken en het luisteren naar wat een ander zegt. In een debat is het namelijk niet alleen belangrijk een sterk argument neer te zetten, maar ook om inhoudelijk te reageren op de tegenpartij. Om dit te kunnen doen moet je goed kunnen luisteren en dit zijn precies de vaardigheden die ze in de filosofielessen leren.

Wat zijn belangrijke uitgangspunten binnen de filosofielessen en tijdens een debat? Er zijn dingen die je in een debat beter wel, en beter niet kunt zeggen als je iemand wilt overtuigen. In de filosofielessen van Vakmanstad zijn bijvoorbeeld niet alle antwoorden goed, zoals weleens wordt gedacht over filosofische gesprekken. Dit heeft een aantal goede redenen. In de lessen voeren de leerlingen een filosofisch kringgesprek waarbij de docent de gespreksbegeleider is. In een filosofisch gesprek mag alles gezegd worden, als je maar kunt uitleggen waarom. Het doel van het gesprek is om samen te onderzoeken waarom we denken wat we denken. Je zou het ‘meningsonderzoek’ kunnen noemen. Wanneer er in een gesprek echter alleen maar goede antwoorden zijn kan dit nooit een filosofisch gesprek worden.

Waarom is dat zo? Wanneer alles goed is, staat er niets op het spel. Wanneer de leerlingen in het gesprek met elkaar iets onderzoeken is de betrokkenheid hoog, ze willen bijdragen omdat er iets te bereiken valt. Als het niet uitmaakt welk antwoord de leerling geeft, omdat dit antwoord toch altijd goed is, verdwijnt deze betrokkenheid meteen. Er wordt zonder betrokkenheid niet nagedacht en niet naar elkaar geluisterd. Er ontstaat het risico dat het gesprek slechts een uitwisseling van meningen wordt. Een dergelijk gesprek levert pedagogisch en didactisch zeer weinig op omdat de leerlingen genoeg hebben aan wat ze al dachten of vonden en niet het gesprek aan hoeven te gaan met iemand die er anders over denkt.

Wat is hierin de rol van de vakdocent als gespreksleider?
Het is belangrijk dat de gespreksleider de rol inneemt van niet wetende luisteraar om zo het denken bij de leerlingen uit te lokken. De kwaliteit van dit gesprek valt en staat bij de vakkundigheid van de docent om dit gesprek te kunnen begeleiden. De docent moet namelijk in staat zijn het gesprek waar nodig ‘op scherp te zetten’ door uitspraken van leerlingen met elkaar te verbinden of tegenover elkaar te zetten. Dit vergt een gedegen kennis van de filosofische domeinen en de vaardigheid om deze te ‘plat te slaan’ en dus te vertalen naar bewoordingen waar de leerlingen iets mee kunnen.

Wat betekenen deze uitgangspunten voor de rest van het onderwijs?
Als we deze eisen niet stellen aan de filosofieles komt zij totaal los te staan van het curriculum waarin ook niet alle antwoorden goed zijn. Tevens leren wij de leerlingen zich nauwkeurig uit te drukken, maar als alle antwoorden goed zijn is hier geen noodzaak toe. Wanneer de filosofieles leerlingen uitdaagt tot nadenken worden zij betrokken denkers die ook bij andere vakken betere vragen gaan stellen wat hun leeropbrengst door het gehele curriculum ten goede komt.

Artikel op website Vakmanstad 10 april 2025

3. Organisatie en ontwikkeling

Het afgelopen verslagjaar stond in het teken van verzelfstandiging van Vakmanstad. Door de opschaling van het programma Doen-denken naar 21 basisscholen kan het programma ook in de toekomst zonder financiële ondersteuning van Stichting De Verre Bergen worden voortgezet.

De organisatie is ook qua aantal medewerkers gegroeid. Vanaf dag één worden nieuwe medewerkers middels het *onboarding* programma betrokken bij de doelen van Vakmanstad. De rollen en verantwoordelijkheden zijn nog scherper geformuleerd en geformaliseerd in functiebeschrijvingen. Verder is gewerkt aan een nieuw salarishuis. In 2025 wordt PwC gevraagd dit te reviewen.

Investeren in de kwaliteit van vakdocenten was afgelopen jaar wederom belangrijk. Dit gebeurde via interne en externe coaching- en trainingstrajecten, *Teach like a Champion* sessies en *LevelUp* in samenwerking met de Thomas More Academie. Verder zijn stappen gemaakt om de Vakmanstad lessen meer te laten aansluiten bij de reguliere vakken van de scholen zoals taal, rekenen en wereldoriëntatie.

In het schooljaar 2024-2025 is er ingezet op het optimaliseren van de kernprocessen. Hieraan gekoppeld is er gewerkt aan het opzetten van een compleet nieuw ERP/CRM systeem. Dit systeem is deels in gebruik genomen. In het volgend schooljaar wordt overgegaan op de resterende onderdelen van het nieuwe systeem.

3.1 Duurzaamheid

In oktober 2024 stond Vakmanstad in de jaarlijkse Trouw Duurzame 100. De krant stelt jaarlijks een lijst samen met 100 *grass roots* initiatieven die actief werken aan een duurzame wereld. In 2024 is de Duurzame 100 opgedeeld in verschillende categorieën. Vakmanstad stond tussen andere initiatieven in de categorie Onderwijs & Wetenschap op een eervolle tiende plaats. Een mooie kroon op het werk van alle vakdocenten, onderwijsassistenten, stagiaires en vrijwilligers die dagelijks op de scholen de lessen verzorgen en de kinderen op een duurzame manier verrijken.

Duurzaamheid en verduurzaming zijn terugkerende en structurele onderwerpen binnen de vakgroepen en andere overleggen. Om elkaar te inspireren worden acties rondom duurzaamheid en verduurzaming intern gedeeld via het intranet. Zoals over de terugkerende opruimactie waarbij gezamenlijk zwerfafval wordt opgeruimd aan de Batavierenstraat. Of over het project rondom het tegengaan van voedselverspilling door restpartijen seizoensgroenten en -fruit te gebruiken voor de Gezondlessen.

3.2 Samenwerkingspartners

Hieronder volgt een opsomming van onze belangrijkste samenwerkingspartners.

- KBS Elisabethschool
- OBS de Globe
- KBS Agnesschool
- Basisschool Het Epos
- SBO Sonnevand
- KBS Jacobus
- RKBS de Rozenhorst
- SBO Laurens Cupertino
- SBO Johannes Martinus
- IBS Risala
- CBS de Akker

- Sterrenschool de Globetrotter
- OBS de Klimop
- ICBO de Wissel
- SBO Lucas
- SBO Kindcentrum IJsselmonde
- KBS Imelda
- Techniekhuis op Zuid
- INOVA
- IKC De Ark
- OBS Blijvliet
- OBS de Vierambacht
- SBO de Vlinder
- KBS Paus Johannes
- CSBO Bergkristal
- Rotterdams Vakcollege de Hef
- Voedseleducatie010 (VEDU010)
- Zterk
- Stichting Kunstzinnige Vorming Rotterdam (SKVR)
- Kenniscentrum Cultuuronderwijs Rotterdam (KCR)
- Stichting De Verre Bergen
- Stichting RVKO
- Stichting BOOR
- Stichting PCBO
- SIPOR
- Kind en Onderwijs Rotterdam
- SOL
- Hogeschool Rotterdam
- Albeda College
- ROC Zadkine
- Lentiz Life College
- Thomas More
- Stichting Curio Onderwijsgroep
- Nationaal Programma Rotterdam Zuid
- Gemeente Rotterdam
- Stichting Leerplan Ontwikkeling (SLO)
- CED-groep
- LekkerFit!
- Gelijke Kansen Alliantie
- Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap
- TeamNXT
- Healthy’R
- Erasmus School for Social and Behavioural Sciences
- Thermo Fisher Scientific
- Debatunie
- PwC
- J.A. Meeder B.V.

Sociale impact vergroten door middel van communicatie

Door middel van externe communicatie geeft Vakmanstad invulling aan het strategische doel “sociale impact vergroten door beïnvloeding van het onderwijsbeleid in Rotterdam en Nederland”. Zo dragen we eraan bij dat er op een andere en bredere manier naar onderwijs wordt gekeken. Hieronder een verzameling berichten die een kijkje geven in de vaklessen, ingaan op de Vakmanstad visie en aansluiten bij actuele gebeurtenissen en onderzoeken die deze missie ondersteunen.

Rotterdam Vakmanstad

1.351 volgers

7 mnd · Bewerkt

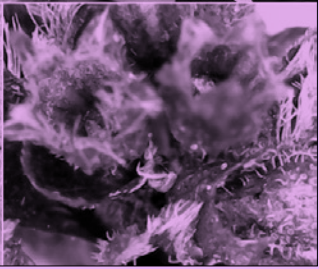
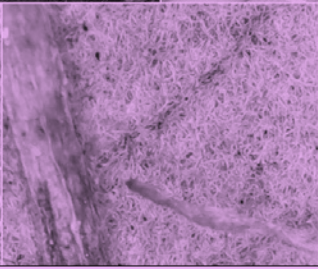
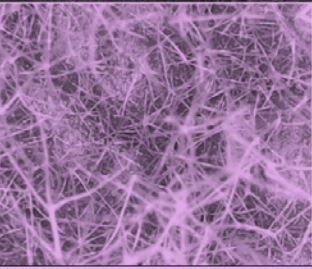
"In Finland keldert het aantal astmapatiënten, wroeten in de aarde helpt."

Een quote uit een NOS bericht afgelopen weekend. De laatste tijd volgen onderzoeken en berichten over het belang van spelen en leren in de natuur elkaar snel op. Het bericht vervolgt: *"Finland lijkt een oplossing te hebben gevonden voor het alsmaar stijgende aantal gevallen van astma en allergieën. Om het afweersysteem te trainen, worden kinderen blootgesteld aan bacteriën en schimmels. Dat gebeurt simpelweg door ze structureel in de natuur te laten spelen. Sinds dit als nationaal beleid in 2008 is ingevoerd, keldert het aantal kinderen met chronische aandoeningen."*

Tijdens de Vakmanstad tuin- en natuurlessen op basisscholen zijn alle zintuigen belangrijk. De kinderen ruiken, observeren, luisteren, proeven en voelen. Hoe klinkt en voelt de wind? Hoe ruikt gezonde aarde? Hoe smaken de bloemen van bieslook? Ze wroeten in de aarde en voelen planten die prikken, planten met harde bladeren en planten met aaibare bladeren.

Op dit moment zijn de kinderen in de verschillende lestuinen bezig met opruimen, graven, inzaaien én met het thema: het plantenrijk. Onder andere tekenen zij onderdelen van een plant en schrijven de woorden erbij, taal helpt om planten te kunnen onderzoeken. Ook zoeken de kinderen losse onderdelen van planten in de tuin en bekijken deze onder de microscoop. Dit opent een hele nieuwe wereld! 🌱🐛🐌🦋🐜

#groenlessen #natuurlessen #tuinlessen #brederonderwijs #dagprogrammering

Linkedin bericht op pagina Vakmanstad 19 maart 2025 < [klik voor weblink](#) >

Rotterdam Vakmanstad

1.351 volgers

9 mnd

Vandaag is het Warmetriuidag, gericht op bewustwording en gedragsverandering ten aanzien van energiebesparing. Een van de belangrijkste redenen voor Vakmanstad om techniekonderwijs op basisscholen in te zetten is dat onze opwarmende wereld er baat bij heeft dat kinderen al van jongs af aan leren dat het inzetten van bepaalde technieken een keuze is, dat die technieken verbeterd kunnen worden en dat er misschien wel een beter passende oplossing voor een bepaald vraagstuk of probleem is.

Grote maatschappelijke thema's zijn gerelateerd aan technisch inzicht en vereisen duurzaam vakmanschap. Dit betekent dat naast de vaktechnische skills ook skills als samenwerken en communiceren belangrijk zijn. Een vak verstaan betekent ook verantwoordelijkheid nemen en deze verantwoordelijkheid groeit binnen de technieklessen met de skills mee.

De leerlijn Techniek is zeer breed en interesse voor een bepaald gebied start met kennismaking, uitproberen en concrete ervaringen. Leidend zijn het plezier van het maken en het vertrouwen dat de kinderen opdoen in hun vermogen om zelf dingen te ontwerpen, maken en repareren.

Technieklessen helpen dus om niet alleen een gebruiker te worden, maar ook een maker met oog voor duurzaamheidsaspecten. Omgaan met afval is onderdeel van de leerlijn, evenals het leren werken met dagelijkse materialen en gereedschappen en de elementen uit de circulaire economie. Het uitgangspunt van de leerlijn Techniek is dat kinderen tijdens hun basisschooltijd met alle aspecten van techniek in aanraking komen.

#techniekonderwijs #skillsonderwijs #warmetriuidag #brederonderwijs #dagprogrammering

Technieklessen bij Vakmanstad is...

Programmeren & Robotica

Wij leren hier over computerprogrammeren en besturingssystemen.

Technieklessen bij Vakmanstad is...

Elektrotechniek

Wij leren hier over elektronische apparaten en systemen.

Technieklessen bij Vakmanstad is...

Natuurkundige principes

Wij leren hier over natuurkunde en hoe we energie omzetten in werk.

Technieklessen bij Vakmanstad is...

Creativiteit & Handvaardigheid

Wij leren hier hoe we veranderingen gebruiken en ontwikkelen in leren.

Technieklessen bij Vakmanstad is...

Mechanische principes

Wij leren hier hoe verschillende machines werken.

Technieklessen bij Vakmanstad is...

Werken met gereedschap

Wij leren hier hoe verschillende materialen en gereedschap te gebruiken.

Technieklessen bij Vakmanstad is...

Mediawijsheid

Wij leren hier over verschillende media en welk effect dat heeft op ons.

Rotterdam Vakmanstad ondersteunt en verzorgt leerprogramma's waarin creativiteit, duurzaamheid en samenwerking centraal staan. Een van de belangrijkste thema's is Techniek. Binnen deze leerlijn kunnen de volgende onderwerpen in de klas aan de slag:

- Onderzoek & Ontwerp
- Samenwerken
- Creativiteit
- Communicatie en verspreiden van kennis
- Samenwerken
- Duurzaamheid
- Innovatie

ROTTERDAM VAKMANSTAD

www.vakmanstad.nl | 020-6611111 | Postbus 1000 | 3000 AA Rotterdam

Linkedin bericht op pagina Vakmanstad 7 februari 2025 < [klik voor weblink](#) >

PAGINA 20 ROTTERDAM VAKMANSTAD JAARVERSLAG 2024-2025

3.3 Bestuur

Vakmanstad heeft een betrokken bestuur met vooral de rol van sparringpartner en toezicht-houder. In 2025 namen we afscheid van mevrouw Anky Romeijnders en verwelkomden we mevrouw Selma Klinkhamer als bestuurslid en vertrouwenspersoon.

Op 30 juni 2025 bestond het bestuur uit de volgende leden:

- Diederik van Dommelen, voorzitter (Gemeenteraadslid Rotterdam voor de VVD)
- Marvin Pires, secretaris (Programma Manager Stichting De Verre Bergen)
- Youssef el Filali, penningmeester (Strategy Director bij KPN)
- Monique Verdier, algemeen bestuurslid (Bestuurder Dutch DPA)
- Selma Klinkhamer, algemeen bestuurslid (zelfstandig onderwijsadviseur Klinkhamer Klankbord)

3.4 Zelfevaluatie bestuur

Het bestuur evalueert het eigen handelen conform de governance code maar bovenal vanuit haar eigen visie. Door een expliciet evaluatiemoment in te bouwen, wordt actief gewerkt aan een optimaal functionerend bestuur. Doen we het zoals we voor ogen hebben? Wat gaat goed? Waar is aandacht voor nodig? In november 2024 heeft de evaluatie plaatsgevonden.

3.5 Rooster van aftreden

Naam:	Eerste benoeming:	Aftredend per:
• Diederik van Dommelen	11-12-2018	10-12-2026 (niet herbenoembaar)
• Marvin Pires	15-10-2019	14-10-2027 (niet herbenoembaar)
• Youssef el Filali	01-08-2023	31-07-2027 (herbenoembaar)
• Selma Klinkhamer	19-04-2025	18-04-2029 (herbenoembaar)
• Monique Verdier	16-10-2018	15-10-2026 (niet herbenoembaar)

Stichting Vakmanstad is statutair gevestigd te Rotterdam op 22 oktober 2010 en ingeschreven in het handelsregister van de Kamer van Koophandel Rotterdam met dossiernummer 51106418.

3.6 Raad van Advies

De Raad van Advies is in de periode 1 juli 2024 tot en met 30 juni 2025 ongewijzigd gebleven. De Raad van Advies komt minimaal twee keer per jaar bij elkaar en adviseert het bestuur en de directie over het beleid in de ruimste zin van het woord. Alle leden hebben hun expertise in het onderwijs, bedrijfsleven, ontwikkeling en duurzaamheid. De leden van de Raad van Advies zijn:

- Alexander Rinnooy Kan (Hoogleraar Economie en Bedrijfskunde Universiteit van Amsterdam en voormalig Lid van de Eerste Kamer)
- Jan Rotmans (Hoogleraar Transitiekunde Erasmus Universiteit)
- Johan Wakkie (Voormalig directeur van de Koninklijke Nederlandse Hockey Bond)
- Henk Oosterling (Filosoof en oprichter Rotterdam Vakmanstad)

PAGINA 21 ROTTERDAM VAKMANSTAD JAARVERSLAG 2024-2025

4. Toekomstbeeld

Scholen waarderen de kwaliteit van uitvoering van het programma Doen-denken van Vakmanstad. Het programma heeft inmiddels ook landelijke bekendheid gekregen. De opschaling naar meer basisscholen zet zich door.

De verbinding tussen de vaklessen van Vakmanstad en de reguliere lessen op scholen wordt steeds sterker. In toenemende mate vindt transfer plaats tussen de Doen-denken-lessen van Vakmanstad en de reguliere lessen. In 2025/2026 is er meer aandacht voor de integraliteit van de vijf leerlijnen van Vakmanstad en het betrekken van de leefomgeving. Dit komt tot uiting in het traject 'Stad van de Toekomst'. Verder wordt een kwaliteitsimpuls gedaan door de lessen nog meer te verbinden met de lokale omgeving.

Vakmanstad werkt aan een solide organisatie om de activiteiten in de toekomst voort te zetten. De financiële afhankelijkheid van fondsen wordt steeds minder. Om in de toekomst de programma's zelfstandig door te zetten, blijft het optimaliseren van kernprocessen belangrijk. Er wordt gewerkt aan een compleet nieuw ERP/CRM systeem. Dit leidt tot een nog efficiëntere bedrijfsvoering. Verder wordt actief gewerkt aan het versterken van de organisatieveerkracht. Hierbij worden eerste stappen gezet tot het herijken van de organisatiestructuur.

Kortom, Vakmanstad werkt aan een goed doordacht programma en een organisatie die wendbaar en veerkrachtig is om de missie te bereiken: kinderen laten opgroeien tot fysiek evenwichtige, sociaal weerbare en mentaal veerkrachtige personen die hun toekomstperspectief vergroten. Dit vraagt om nog meer samenwerkingen met scholen, schoolbesturen, overheid, bedrijfsleven, maatschappelijke organisaties en fondsen.

5. Financiën

De begroting over de periode 1 juli 2025 tot en met 30 juni 2026 is als volgt:

BEGROTING 01-07-2025 T/M 30-06-2026	
BATEN	
· Bijdrage Fondsen	€ 275.500
· Bijdragen scholen Doen-denken	€ 1.830.000
· Overige baten	€ 64.000
SOM DER BATEN	€ 2.169.500
LASTEN	
· Programma Doen-denken	€ 1.632.660
· Backoffice	€ 536.840
SOM DER LASTEN	€ 2.169.500
SALDO (BATEN MINUS LASTEN)	-0

Colofon

Uitgave: Rotterdam Vakmanstad
Teksten: Rachid el Ousrouti, Marcella Havermans-van Dongen en Bouchra Abdellaoui-Salihine
Eindredactie: Rotterdam Vakmanstad
Fotografie: Lynda Molenaar
Vormgeving: Kommerz.nl
Druk: Printerpro, Rotterdam

Rotterdam Vakmanstad
Batavierenstraat 15
3014 JH Rotterdam
010-4408500
info@vakmanstad.nl
vakmanstad.nl

Financieel verslag 2024/2025
Stichting Vakmanstad
Rotterdam

Balans per 30 juni 2025

Activa	30 juni 2025		30 juni 2024	
	€	€	€	€
Vaste activa				
Materiële vaste activa		0		0
Vlottende activa				
Vorderingen	135.144		102.189	
Liquide middelen	1.121.436		988.332	
		1.256.580		1.090.521
		<u>1.256.580</u>		<u>1.090.521</u>
Passiva				
Kapitaal				
Bestemmingsreserves		926.118		813.909
Kortlopende schulden				
		330.462		276.612
		<u>1.256.580</u>		<u>1.090.521</u>

Staat van baten en lasten over het boekjaar 2024/2025

	Begroting 1-7-2024 t/m 30-6-2025 €	Exploitatie 1-7-2024 t/m 30-6-2025 €	Exploitatie 1-7-2023 t/m 30-6-2024 €
Baten			
Subsidiebaten	248.588	248.298	349.852
Overige baten	1.783.871	1.834.550	1.550.495
Som der baten	2.032.459	2.082.848	1.900.347
Lasten			
Programma Doen-denken	1.543.553	1.493.705	1.368.391
Programma Vakhuis	0	0	0
Overige producten	0	0	0
Backoffice	488.906	491.100	468.885
Som der lasten	2.032.459	1.984.805	1.837.276
Baten minus de lasten	0	98.043	63.071
Financiële baten en lasten	0	-14.166	-5.186
Saldo resultaat	0	112.209	68.257
Resultaatbestemming			
Dotatie bestemmingsreserves		112.209	68.257
Saldo resultaat		112.209	68.257

Toelichting op de balans en staat van baten en lasten

1. Algemene toelichting

1.1. Activiteiten

Stichting Vakmanstad werkt vanuit een integrale visie op verschillende schalen (lokaal, landelijk en internationaal) om een breed begrip van duurzaamheid en intercultureel vakmanschap uit te dragen en te realiseren in de ruimste zin des woords alsmede het ontwerpen en initiëren van projecten en het organiseren en coördineren van daarop geënte netwerken.

1.2. Continuïteit

De in de onderhavige jaarrekening gehanteerde grondslagen van waardering en resultaatbepaling zijn gebaseerd op de veronderstelling van continuïteit van de stichting.

1.3. Vestigingsadres

Stichting Vakmanstad is feitelijk gevestigd aan de Batavierenstraat 15, 3014 JH te Rotterdam en is ingeschreven bij de Kamer van Koophandel onder nummer 51106418.

1.4. Toelichting op het kasstroomoverzicht

Het kasstroomoverzicht is opgesteld volgens de indirecte methode. De geldmiddelen in het kasstroomoverzicht bestaan uit de liquide middelen. Ontvangsten en uitgaven uit hoofde van interest zijn opgenomen onder de kasstroom uit operationele activiteiten. Transacties waarbij geen instroom of uitstroom van kasmiddelen plaatsvindt zijn niet in het kasstroomoverzicht opgenomen.

1.5. Schattingen

Om de grondslagen en regels voor het opstellen van de jaarrekening te kunnen toepassen, is het nodig dat het bestuur van Stichting Vakmanstad zich over verschillende zaken een oordeel vormt, en dat het bestuur schattingen maakt die essentieel kunnen zijn voor de in de jaarrekening opgenomen bedragen. Indien het voor het geven van het in art. 2:362 lid 1 BW vereiste inzicht noodzakelijk is, is de aard van deze oordelen en schattingen inclusief de bijbehorende veronderstellingen opgenomen bij de toelichting op de betreffende jaarrekeningposten.

1.6. Boekjaar

Het boekjaar betreft de periode 1 juli tot en met 30 juni. Het huidige boekjaar betreft de periode 1 juli 2024 tot en met 30 juni 2025.

2. Grondslagen van waardering

2.1. Algemene grondslagen

De jaarrekening is opgesteld in overeenstemming met de Richtlijnen voor de Jaarverslaggeving voor kleine organisaties-zonder-winststreven die zijn uitgegeven door de Raad voor de Jaarverslaggeving. De jaarrekening is opgesteld in euro's. De waarderingsgrondslagen zijn gebaseerd op de historische kosten en kostprijzen. Activa en passiva, met uitzondering van het eigen vermogen, worden gewaardeerd tegen nominale waarde of verkrijgingsprijs, tenzij een andere waarderingsgrondslag is vermeld.

2.2. Vergelijking met voorgaand jaar

De gehanteerde grondslagen van waardering en van resultaatbepaling zijn ongewijzigd ten opzichte van het voorgaande jaar.

2.3. Materiële vaste activa

De materiële vaste activa worden gewaardeerd tegen verkrijgingsprijs inclusief direct toerekenbare kosten, onder aftrek van lineaire afschrijvingen gedurende de verwachte toekomstige gebruiksduur en bijzondere waardeverminderingen. Investeringssubsidies worden in mindering worden gebracht op de investering.

2.4. Bijzondere waardeverminderingen van vaste activa

De stichting beoordeelt op iedere balansdatum of er aanwijzingen zijn dat een vast actief aan een bijzondere waardevermindering onderhevig kan zijn. Indien dergelijke indicaties aanwezig zijn, wordt de realiseerbare waarde van het actief vastgesteld. Indien het niet mogelijk is de realiseerbare waarde voor het individuele actief te bepalen, wordt de realiseerbare waarde bepaald van de kasstroomgenererende eenheid waartoe het actief behoort. Van een bijzondere waardevermindering is sprake als de boekwaarde van een actief hoger is dan de realiseerbare waarde; de realiseerbare waarde is de hoogste van de opbrengstwaarde en de bedrijfswaarde.

De opbrengstwaarde is bepaald met behulp van de actieve markt. Voor de bepaling van de bedrijfswaarde is bij het contant maken van de kasstromen een disconteringsvoet gehanteerd. Een bijzondere-waardeverminderingsverlies wordt direct als een last verwerkt in de staat van baten en lasten.

Indien wordt vastgesteld dat een bijzondere waardevermindering die in het verleden verantwoord is, niet meer bestaat of is afgenomen, dan wordt de toegenomen boekwaarde van de desbetreffende activa niet hoger gesteld dan de boekwaarde die bepaald zou zijn indien geen bijzondere waardevermindering voor het actief zou zijn verantwoord.

2.5. Vorderingen

Vorderingen worden bij eerste verwerking gewaardeerd tegen de reële waarde van de tegenprestatie. Vorderingen worden na eerste verwerking gewaardeerd tegen de geamortiseerde kostprijs. Voorzieningen wegens oninbaarheid worden in mindering gebracht op de boekwaarde van de vordering.

2.6. *Liquide middelen*

Liquide middelen bestaan uit kas en banktegoeden met een looptijd korter dan twaalf maanden. Rekening-courantschulden bij banken zijn opgenomen onder schulden aan kredietinstellingen onder kortlopende schulden. Liquide middelen worden gewaardeerd tegen de nominale waarde.

2.7. *Kortlopende schulden*

Kortlopende schulden worden bij de eerste verwerking gewaardeerd tegen reële waarde. Kortlopende schulden worden na eerste verwerking gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs, zijnde het ontvangen bedrag rekening houdend met agio of disagio en onder aftrek van transactiekosten. Dit is meestal de nominale waarde.

3. *Grondslagen voor bepaling van het resultaat*

3.1. *Algemeen*

Het resultaat (saldo) wordt bepaald als het verschil tussen het totaal der baten en het totaal der lasten. Ontvangsten en uitgaven worden in de staat van baten en lasten toegerekend aan de periode waarop ze betrekking hebben. Bij de toerekening wordt een bestendige gedragslijn gevolgd. Dit houdt in dat rekening wordt gehouden met de aan een periode toe te rekenen bedragen die in een andere periode zijn of worden ontvangen, dan wel betaald.

Baten waarvoor een bijzondere bestemming is aangewezen, worden afzonderlijk in de (toelichting op de) staat van baten en lasten verwerkt onder vermelding van de aard van de bestemming; indien deze baten in het verslagjaar niet volledig zijn besteed, worden de nog niet bestede gelden gereserveerd in de desbetreffende bestemmingsreserve(s) respectievelijk bestemmingsfonds(en). Een onttrekking aan bestemmingsreserve respectievelijk -fonds wordt als besteding (last) verwerkt in de staat van baten en lasten.

Indien aan bestemmingsreserve(s) respectievelijk bestemmingsfonds(en) wordt gedoteerd dan wel daaruit wordt geput wordt deze mutatie op de volgende wijze verwerkt: het saldo van de staat van baten en lasten wordt bepaald inclusief het overschot of tekort dat is ontstaan uit hoofde van de baten en lasten met een bijzondere bestemming. Onder de staat van baten en lasten wordt vervolgens een specificatie opgenomen van de verwerking van dit saldo in de onderscheiden posten van het eigen vermogen.

3.2. *Opbrengstverantwoording*

3.2.1. *Ontvangen bijdragen*

Ontvangen bijdragen worden in het resultaat van het jaar ten gunste gebracht waarvan de gesubsidieerde bestedingen komen en waarin de opbrengsten zijn gederfd dan wel het exploitatietekort zich heeft voorgedaan.

Investeringsubsidies worden in mindering gebracht op het geïnvesteerde bedrag.

3.2.2. *Overige baten*

Indien sprake is van ruiltransacties/bartertransacties dient de reële waarde van de transactie te worden verantwoord onder de baten alsmede onder de kosten.

Indien baten worden ontvangen in de vorm van zaken of diensten en deze baten niet zijn opgenomen in de staat van baten en lasten, wordt hiervan melding gemaakt in de toelichting. Indien dit van belang is voor het inzicht wordt een indicatie gegeven van de reële waarde van deze baten.

3.2.2. *Sponsorbijdragen*

Bijdragen van sponsors worden verantwoord in het jaar waarop de bijdrage betrekking heeft.

3.2.3. *Giften en soortgelijke baten*

Naast de giften worden baten uit nalatenschappen separaat verantwoord.

Baten uit nalatenschappen worden verantwoord in het boekjaar waarin de omvang betrouwbaar kan worden vastgesteld. Voorlopige uitbetalingen worden verantwoord in het jaar van ontvangst.

3.3. *Lasten*

De lasten worden bepaald op historische basis en toegerekend aan het verslagjaar waarop zij betrekking hebben.

3.4. *Personeelsbeloningen*

Lonen, salarissen en sociale lasten worden op grond van de arbeidsvoorwaarden verwerkt in de staat van baten en lasten voor zover ze verschuldigd zijn aan werknemers.

3.5. *Financiële baten en lasten*

Rentebaten en rentelasten worden tijdsevenredig verwerkt, rekening houdend met de effectieve rentevoet van de betreffende activa en passiva. Bij de verwerking van de rentelasten wordt rekening gehouden met de verantwoorde transactiekosten op de ontvangen leningen die als onderdeel van de berekening van de effectieve rente worden meegenomen.

3.6. *Fiscaal*

Stichting Vakmanstad is met de Belastingdienst in gesprek gegaan over de BTW-positie. De Belastingdienst heeft per brief d.d. 23 mei 2018 bevestigd dat de subsidies en bijdragen die samenhangen met de onderwijsprogramma's zijn vrijgesteld voor de omzetbelasting. Nu er geen sprake is van omzetbelasting belaste prestaties, kan de stichting de aan haar in rekening gebrachte omzetbelasting niet in aftrek brengen.

